

SPIS TREŚCI

SŁOWO WSTĘPNE	7
I. PODSTAWOWE KATEGORIE	10
1.1. Czym jest demografia?	10
1.2. Populacja (ludność) i jej jednostki elementarne	14
1.3. Inne główne kategorie	18
1.4. Biologiczne podstawy zachowań demograficznych	27
1.5. Zmiana społeczna a procesy ludnościowe	30
1.6. Demografia a inne dyscypliny	34
II. METODA	36
2.1. Metoda demografii	36
2.2. Analiza demograficzna	38
2.3. Źródła danych	41
2.4. Siatka demograficzna	46
2.5. Podstawowe miary	47
2.6. Tablica wymieralności (tablica trwania życia)	51
2.7. Techniki mikrodemografii	57
2.8. Prognozowanie demograficzne	60
2.9. Modele matematyczne w demografii	62
III. PODSTAWOWE ZJAWISKA	67
3.1. Reprodukacja ludności	67
3.2. Struktury demograficzne	70
3.3. Ruch naturalny ludności	75
3.4. Stan cywilny	76
3.5. Małżeństwo	77
3.6. Rozrodczość i płodność	79
3.7. Postawy i zachowania prokreacyjne	82
3.8. Regulacja (kontrola) urodzeń	83
3.9. Rodzina i gospodarstwo domowe	87
3.10. Umieralność	92
3.11. Zdrowotność (stan zdrowia), zachorowalność i śmiertelność	97
3.12. Długowieczność	101
3.13. Mobilność przestrzenna	106
3.14. Ruch wędrownkowy (migracje)	107
IV. TRANSFORMACJE DEMOGRAFICZNE	113
4.1. Przejście demograficzne	113
4.2. Przejście mobilności przestrzennej i przejście migracyjne	122
4.3. Przejście epidemiologiczne i przejście zdrowotne	126
4.4. Nuklearyzacja rodziny?	132
4.5. Drugie przejście demograficzne	134
4.6. Urbanizacja	139
4.7. Starzenie się demograficzne	143

V. DEMOGRAFIA WSPÓŁCZESNEGO ŚWIATA	148
5.1. Ludność świata	148
5.2. Zróżnicowanie demograficzne na świecie	154
5.3. Ludność Europy	158
5.4. Ludność Polski	166
5.5. Eksplozja ludnościowa	189
5.6. Demograficzny <i>casus</i> Afryki	192
5.7. Chiny i Indie – jedna trzecia ludności świata	196
5.8. Migracje międzynarodowe w dobie globalizacji	199
5.9. Uchodźstwo	213
5.10. Zmiany demograficzne na świecie w przyszłości	219
5.11. Zmiany demograficzne w Polsce w przyszłości	227
5.12. Starość populacji – dziedzictwo historyczne i podstawowe wyzwanie demograficzne dla przyszłości Europy	233
VI. PODSTAWOWE TEORIE	245
6.1. Główne nurty teoretyczne w demografii	245
6.2. Teoria ludności Malthusa	256
6.3. Maltuzjanizm i neomaltuzjanizm	258
6.4. Teorie optimum zaludnienia (teorie ludności optymalnej)	259
6.5. Teoria przejścia demograficznego	262
6.6. Teorie związku partnerskiego i małżeństwa	270
6.7. Teorie płodności	273
6.8. Teorie umieralności	280
6.9. Teorie długowieczności	285
6.10. Teorie migracji	290
6.11. Debata wokół „teorii” drugiego przejścia demograficznego	296
VII. POLITYKA LUDNOŚCIOWA	301
7.1. Istota i podstawowe cechy polityki ludnościowej	301
7.2. Polityka wzrostu demograficznego	304
7.3. Polityka rodzinna	305
7.4. Polityka zdrowotna	308
7.5. Polityka migracyjna	310
VIII. PODSTAWOWE TECHNIKI ANALIZY DEMOGRAFICZNEJ	313
8.1. Współczynniki demograficzne	313
8.2. Tablice eliminacji	318
8.3. Wybrane inne techniki	319
NOTA BIBLIOGRAFICZNA	332
BIBLIOGRAFIA	334
INDEKS RZECZOWY	352